

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br.153/13
U Luxembourg, 4. prosinca 2013.

Presude u predmetima C-111/10, C-117/10, C-118/10 i C-121/10
Komisija/Vijeće

Sud odbija tužbe Komisije protiv odluka Vijeća o dodjeli državnih potpora koje su dodijelile Litva, Poljska, Latvija i Mađarska radi stjecanja poljoprivrednih zemljišta između 2010. i 2013.

Kod donošenja pobijanih odluka Vijeće je uzelo u obzir značajne promjene okolnosti vezane za učinak gospodarske i financijske krize tijekom 2008. i 2009. godine na poljoprivredni sektor tih država

Pravo Unije predviđa da Europska Komisija u suradnji s državama članicama provodi stalno ispitivanje zatečenih programa državnih potpora u tim državama. Ona im predlaže odgovarajuće mjere koje zahtijeva progresivan razvoj ili djelovanje unutarnjeg tržišta.

Ako u svijetlu podataka koje dostavljaju predmetne države članice Komisija zaključi da zatečeni program potpora nije u skladu ili je prestao biti u skladu s načelima unutarnjeg tržišta, ona joj izdaje preporuku u kojoj predlaže donošenje odgovarajućih mjera. Država članica koja prihvati predložene mjere dužna ih je provesti.

Nadalje, na zahtjev države članice, Vijeće Europske unije može jednoglasno odlučiti da se državna potpora koju ta država dodjeljuje ili namjerava dodijeliti mora smatrati spojivom s unutarnjim tržištem, ako iznimne okolnosti opravdavaju takvu odluku.

U Smjernicama Zajednice za poljoprivredu¹, Komisija je predložila državama članicama da izmijene zatečene programe potpora radi stjecanja poljoprivrednih zemljišta kako bi ih uskladile s tim smjernicama najkasnije do 31. prosinca 2009. Litva, Poljska, Latvija i Mađarska su 2007. prihvatile te odgovarajuće mjere.

Te su četiri države 2009. uputile Vijeću Europske unije zahtjeve za proglašenje programa potpora² radi stjecanja poljoprivrednih zemljišta spojivim s unutarnjim tržištem do 31. prosinca 2013.. Vijeće je te zahtjeve³ prihvatilo.

Svojim tužbama Komisija traži od Suda da poništi odluke Vijeća.

Sud je presudama koje je na današnji dan donio te tužbe odbio.

Sud je najprije ispitao tužbeni razlog Komisije koji se temelji na **nenadležnosti Vijeća** da odobri potpore koje su se države članice obvezale ukinuti nakon prihvata odgovarajućih mjera koje je predložila Komisija. Sud podsjeća na ključnu ulogu koju je Ugovor dodijelio Komisiji radi

¹ Smjernice Zajednice za državne potpore u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007.-2013. (SL 2006, C 319, str. 1.).

² U maksimalnom iznosu od 55 milijuna litavskih litasa (LTL), 400 milijuna poljskih zloti (PLN), 8 milijuna letonskih latsa (LVL) i 4 000 milijuna mađarskih forinti (HUF).

³ Odluke Vijeća: 2009/983/EU od 16. prosinca 2009. o dodjeli državne potpore koju su dodijelila državna tijela Republike Litve radi stjecanja državnih poljoprivrednih zemljišta između 1. siječnja 2010. i 31. prosinca 2013. (SL L 338, str. 93.), 2010/10/EZ od 20. studenog 2009. o dodjeli državne potpore koju su dodijelila državna tijela Republike Poljske radi stjecanja poljoprivrednih zemljišta između 1. siječnja 2010. i 31. prosinca 2013. (SL L 4, str. 89.), 2009/991/EU od 16. prosinca 2009. o dodjeli državne potpore koju su dodijelila državna tijela Republike Latvije radi stjecanja poljoprivrednih zemljišta između 1. siječnja 2010. i 31. prosinca 2013. (SL L 339, str. 34.), 2009/1017/EU 22. prosinca 2009. o dodjeli državne potpore koju su dodijelila državna tijela Republike Mađarske radi stjecanja poljoprivrednih zemljišta između 1. siječnja 2010. i 31. prosinca 2013. (SL L 348, str. 55.).

utvrđivanja eventualne nespojivosti državne potpore s unutrašnjim tržištem. Nadalje, Sud ispituje treba li potpore koje je Vijeće proglasilo spojivima s unutrašnjim tržištem smatrati potporama o kojima je Komisija već konačno odlučila. U tom pogledu smatra da se odgovarajuće mjere koje je predložila Komisija u Smjernicama za poljoprivredu odnose samo na zatečene programe potpora. Međutim, u ovom slučaju, programi koje je odlukama odobrilo Vijeće čine nove programe potpora.

Sud ipak precizira da Vijeće nije nadležno odobriti novi program potpora koji je neraskidivo povezan sa zatečenim programom potpora, a koji se država članica obvezala izmijeniti ili ukinuti nakon prihvata odgovarajućih mjera.

U tom kontekstu Sud naglašava da je Vijeće nadležno za odobravanje novih programa potpora sličnih zatečenom programu potpora koji se država članica obvezala izmijeniti ili ukinuti nakon prihvata tih prijedloga samo u slučaju da se nove i iznimne okolnosti pojave nakon predloženih mjera.

U ovom slučaju, s obzirom na značajne promjene okolnosti vezanih za učinke gospodarske i financijske krize na poljoprivredni sektor, ne može se smatrati da se ocjenom Komisije o tim programima potpora unaprijed odlučuje o programu potpora, koji sadrži slične mjere, ali koji se primjenjuje u radikalno drugačijem gospodarskom kontekstu od onog koji je Komisija uzela u obzir u okviru svoje ocjene.

Sud nakon toga ispituje argument Komisije prema kojem je Vijeće **zlouporalo ovlasti** pokušavajući poništiti posljedice ocjene koju je donijela o programima potpora radi stjecanja poljoprivrednih zemljišta koje su uvele četiri države članice. Komisija smatra da ništa iz spisa pred Sudom ne dozvoljava zaključiti da je isključivi ili odlučujući cilj Vijeća bio različit od pomoći litavskim, poljskim, latvijskim i mađarskim poljoprivrednicima da lakše steknu poljoprivredna zemljišta.

U svojim tužbama Komisija uostalom navodi da je donošenjem pobijanih odluka **povrijeđeno načelo lojalne suradnje** među institucijama. Međutim, prema mišljenju Suda, predmetne države članice nisu se ni na koji način obvezale u odnosu na programe potpora odobrene pobijanim odlukama. Stoga se ne može smatrati da su tim odlukama Litva, Poljska, Latvija i Mađarska oslobođene od posebne obveze suradnje ukoliko njima nisu nikako narušeni rezultati dijaloga uspostavljenog ranije između Komisije i tih država članica.

Sud zatim odbija kao neosnovan argument Komisije prema kojem je Vijeće počinilo **očitu pogrešku u ocjeni** smatrajući da su postojale iznimne okolnosti koje su opravdale odobrene mjere. Naglašava da se naime, u odnosu na neuobičajenost i nepredvidljivost kao i širinu posljedica gospodarske i financijske krize na poljoprivredu predmetnih država članica, ne može smatrati da je Vijeće počinilo takvu pogrešku.

Zaključno, prema Komisiji, donošenjem pobijanih odluka **Vijeće je povrijedilo načelo proporcionalnosti**. Sud pak smatra da se odobravanje predmetnih programa potpora, kojima se nastoji raznim mjerama nadoknaditi probleme sustava i njihovo pogoršavanje uslijed gospodarske i financijske krize, ne čini očito neprikladnim za ostvarenje cilja koji se želi postići donošenjem pobijanih odluka. Osim toga, s obzirom na vrijeme potrebno za razvoj sustava poljoprivrednih gospodarstava (u Poljskoj i Litvi), dovršavanje poljoprivredne reforme (u Latviji), dovršavanje postupka privatizacije zemljišta (u Mađarskoj) i trajanja učinaka gospodarske i financijske krize, ne može se smatrati da je Vijeće izabralo očito neproporcionalnu mjeru odobrivši predmetni program potpora za razdoblje od 1. siječnja 2010. do 31. prosinca 2013.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ukoliko je tužba osnovana, akt će se poništiti. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjeloviti tekstovi presuda ([C-111/10](#), [C-117/10](#), [C-118/10](#) i [C-121/10](#)) objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Dimana Todorova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106